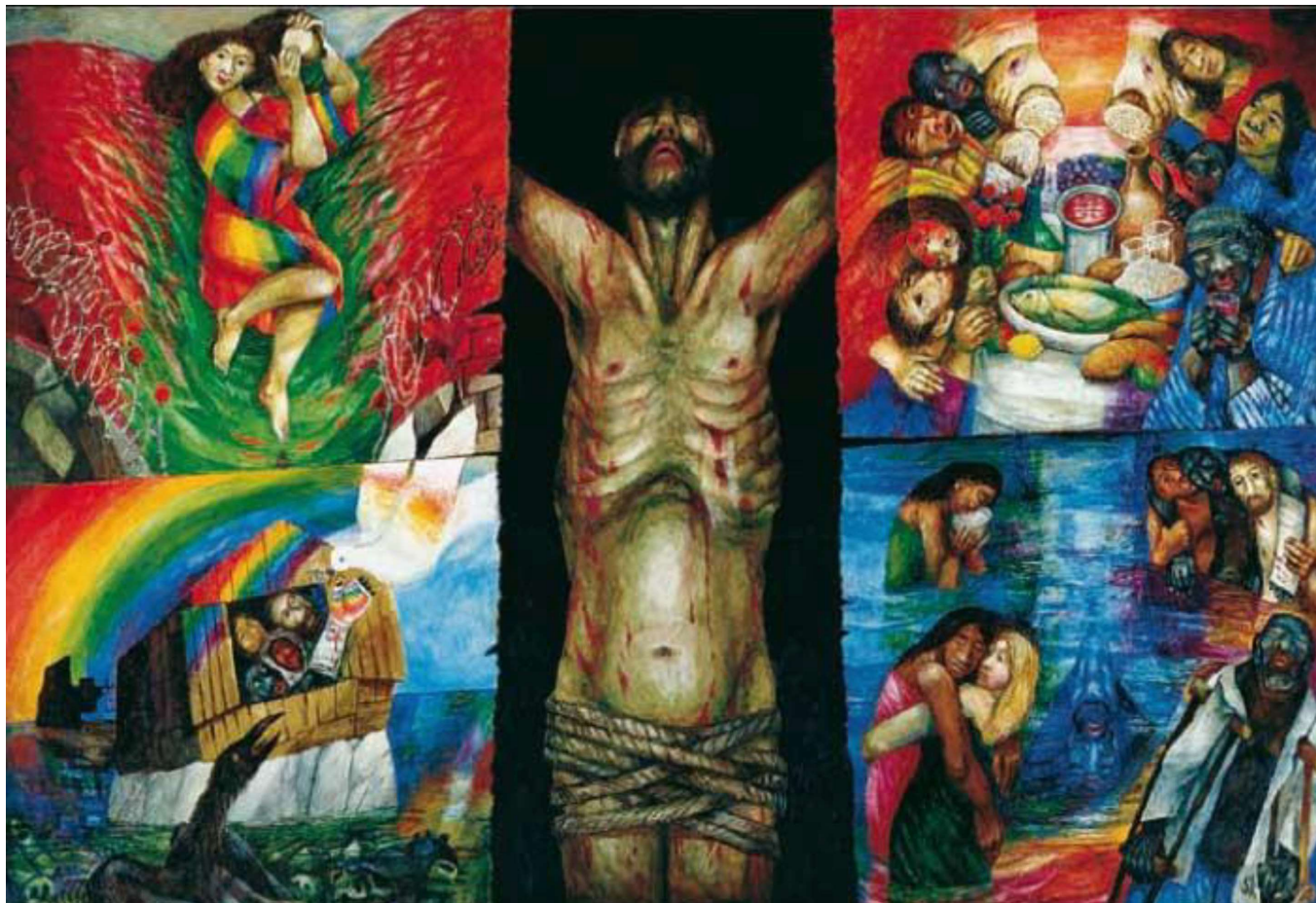

Stille Week

Thema 'Gods liefde wordt vervuld'

2, 3 en 4 april 2026

voorganger: ds. Ellis Ezinga Witte Donderdag
 ds. Sietske van der Hoek Kruiswake en Paaswake
organist: George Germans

Witte Donderdag

Dienst van Schrift en Tafel

Orgelspel

Voorbereiding

We zingen staande: *God zij ons gunstig en genadig*

Psalm 67

- 1 God zij ons gunstig en genadig.
Hij schenke ons 't gezegend licht
dat overvloedig en gestadig
straalt van zijn heilig aangezicht:
opdat hier op aarde elk uw weg aanvaarde en tot U zich wend',
zo, dat allerwegen ieder volk de zegen van uw heil erkent.

Bemoediging en drempelgebed

- voorganger: Onze hulp is in de Naam van de Ene,
de Schepper van hemel en aarde,
allen: *die trouw is aan wat hij begon.*
- voorganger: In zijn Naam: genade voor u
allen: *en vrede voor de wereld!*
- voorganger: God, onze Bondgenoot, breng ons telkens weer te binnen
dat breken en delen de woorden zijn,
van uw verbond met ons,
voorgedaan door Hem, die ons is voorgegaan,
allen: *uw liefde, uw verbond
In levende lijve. Amen.*

- 3 De aarde heeft de vrucht gegeven,
die door de hemel werd verwekt,
en uit haar schoot ontspruit nieuw leven
waar God zijn hand houdt uitgestrekt.
God is ons genegen, / onze God geeft zegen, Hij die alles geeft,
Hij zal zijn geprezen, / Hem zal alles vrezen wat op aarde leeft.

(Hierna gaan we weer zitten)

Over deze dienst

Kyriegebed:

Gebedsacclamatie: Kyrie 367b

Glorialied: *Wij moeten Gode zingen*

Lied 713

allen:

- 1 Wij moeten Gode zingen halleluja,
om alle goede dingen halleluja,
al zijn wij vreemdelingen in schande en in scha,
Gij zendt uw zegeningen halleluja.

vrouwen:

- 2 Hij schenkt de levensadem, Hij geeft de levensgeest,
in schande en in schade is Hij nabij geweest,
aan al wie Hem aanbaden, aan ieder die Hem vreest,
komt Hij, de Heer, te stade, de minsten allermeest.

allen:

- 3 Al leeft uw volk verschoven kyrieleison,
in 't land van vuur en oven, in 't land van Babylon,
al is de hemel boven voor mensen doof en stom,
nog moeten wij U loven met stem en fluit en trom.

mannen:

- 4 De lier hing aan de wilgen, misericordia,
God zal ons niet verdolgen, aan God zij gloria.
Zijn woord zal ons genezen, halleluja,
zoals het was voor dezen in Galilea.

allen:

- 5 Wij moeten Goden zingen halleluja,
de Heer van alle dingen die leeft in gloria,
met alle stervelingen, niets komt zijn eer te na,
wij moeten Gode zingen halleluja,

Dienst van de schrift

Lezing uit het Oude Testament: Exodus 12:1-20

We zingen: *Jubelt God ter eer*

Psalm 81

- 1 Jubelt God ter eer, Hij is onze sterkte !
Juicht voor Isrels Heer, stem en tegenstem
springen op voor Hem die ons heil bewerkte.
- 2 Laat de harpen slaan, klinken de trompetten.
Viert bij volle maan met muziek en mond
een hernieuwd verbond volgens oude wetten.
- 5 Onder lasten zwaar waart gij haast bezweken.
Groot was het gevaar - Ik vergat u niet,
in het doodsgebied gaf Ik taal en teken.
- 8 Ik ben HIJ DIE IS: God wil Ik u wezen.
Uit de duisternis van de slavernij
maakte Ik u vrij: hebt gij nog te vrezen ?

Lezing uit het Nieuwe Testament: Matteus 26: 6-13

1 Het brood dat ons voor ogen staat
en zich geduldig breken laat,
is uw gedaante, lieve Heer,
Gij daalt als manna in ons neer.

2 De beker die de ronde doet,
het is de omloop van uw bloed,
het spreekt van een geheimenis,
uw hartslag die ons leven is.

3 Uw bloed, het raakt de lippen aan,
de deurposten van ons bestaan
de dood gaat aan ons hart voorbij
O Lam van God, U loven wij.

4 Gij die een broodhuis voor ons zijt,
een wijngaard die het hart verblijdt,
Heer Jezus, die ons drenkt en voedt,
Gij zelf zijt onze overvloed.

Overweging bij tekst en hongerdoek: *Gods liefde wordt vervuld*

Stilte

We luisteren naar: Lied van de Stille Week 2026: *Liefde is Licht*

Lied 636

1 Liefde is licht, opnieuw geboren,
wakker uit nacht en eenzaamheid;
liefde wil strelen niet verstoren
hunkering naar geborgenheid.
Liefde heeft handen, ogen, oren
zo open als de dageraad:
liefde heeft nooit de hoop verloren -
liefde leeft langer dan de haat.

- 2 Liefde is licht, laat zich niet vangen,
komt door gesloten deuren heen,
biedt aan de woede beide wangen,
breekt harten harder dan een steen.
Liefde kan legers overwinnen,
springt hoger dan de hoogste muur,
blust, door de vijand te beminnen,
haarden van hoog opblaiend vuur.
- 3 Liefde is licht, uit Hem geboren
die zelf de bron van liefde is;
Hij heeft zijn kind aan ons verloren,
Pasen schrijft zijn geschiedenis.
Laat dan uw ziel in zonlicht dopen;
weg boze dromen - wees gerust!
Boven mij gaat de hemel open:
Gods liefde die ons wakker kust.

Rondom ons antwoord

Voorbeden

Toelichting bij de Avondmaalsviering

Inzameling van de gaven

Na de collecte vormen we een kring

Dienst van de Tafel

Uitnodiging

Wij worden uitgenodigd om brood en wijn,
God zelf in ons leven te ontvangen en zijn overvloed in deze kring
en overal op aarde door te geven.

Vredegroet

Laten wij elkaar ontvangen als zusters en broeders,
kinderen van God en elkaar de vrede van Christus toewensen!

Tafelgebed: 403d (refrein gezongen, tekst uitgesproken)

Refr: Zijn liefde duurt in eeuwigheid

Onze Vader

De gemeenschap van Brood en Wijn

Tijdens het delen van het brood zingen wij een aantal keren:

Ubi caritas Lied 568a

Ubi cari - tas et a - mor, ubi cari - tas, Deus i - bi est.

Tijdens het rondgaan van de beker zingen wij een aantal keren:

Laudate omnes gentes

Psalm 117d

Lau - da - te om - nes gen - tes, lau - da - te Do - mi - num. Lau -

da - te om - nes gen - tes, lau - da - te Do - mi - num. Lau -

De overgang naar Goede Vrijdag:

Nu is de tafel leeg, het brood gegeten,
de wijn gedronken en genoten, de disgenoten zijn verzadigd.

Hij die ons de voeten waste - opdat wij zouden doen als Hij -
Hij zoekt de stilte van de nacht.
Dit is zijn uur, ten einde toe.
Hij zoekt de koelte van een tuin, Getsemane, Hof van Olijven,
waar bomen en een steen
maar niet één mens met Hem wil waken.
Wie Hij de voeten waste en brood en wijn toereikte
- dit ben Ik zelf, zei Hij -
zij zijn het waken moe en slapen.
Nu stroomt zijn beker vol met al het leed,
de last, het lijden van de wereld.
Die lijdenskelk, Hij moet hem drinken.
Hij alleen.

We zingen: *Ik wil mij gaan vertroosten*

Lied 562

- 1 Ik wil mij gaan vertroosten in 't lijden van mijn Heer,
die zelf bedroefd ten dode terneerboog keer op keer
en zocht in zijn ellende naar troost om voort te gaan,
tot hem wil ik mij wenden - o Jesu, zie mij aan.
- 2 Hoe sloeg ik ooit uw woorden weerspanning in de wind,
wilde niet zien of horen hoezeer ik werd bemind,
mijn leven liep verloren, uw stem bracht mij tot staan,
U bidt voor wie U hoonden - o Jesu, zie mij aan.
- 3 Mijn Heer die om mijn zonden in doem en duisternis
ontluisterd en geschonden aan 't kruis gehangen is,
al ben ik U onwaardig, mijn toevlucht is uw naam,
mijn redder, mijn genade - o Jesu, zie mij aan.

Zegen afgesloten met gezongen: Amen

We verlaten niet pratend de kerk

De organist speelt meditatieve muziek

Kruiswake

Stilte

Welkom

We zingen als introïtus: Psalm 42

- 1 Evenals een moede hinde naar het klare water smacht
Schreeuwt mijn ziel om God te vinden,
die in ademloos verwacht
Ja, ik zoek zijn aangezicht, God van leven, God van licht
Wanneer zal ik Hem weer loven,
juichend staan in Zijn voorhoven?

- 2 God, dit zal mijn hart doorboren, dit gaat mij door merg en been
Van mijn vijand moet ik horen: God is ver, gij staat alleen
Honend vraagt men dag en nacht:
“Waar is God, die gij verwacht?”
In verdrukking moet ik leven, door mijn vijanden omgeven.

- 7 Hart, onrustig, vol van zorgen, vleugellam geslagen ziel
Hoop op God en wees geborgen, Hij verheft wie nederviel
Eens verschijn ik voor de Heer,
vindt mijn ziel het danklied weer
Hij mijn God, Hij heeft mijn leven, altijd aan de dood ontheven.

Gebed om ontferming

■ **Schriftlezing:** Mattheüs 27: 1-14

De volgende ochtend vroeg namen alle hogepriesters met de oudsten van het volk het besluit Jezus ter dood te brengen. Nadat ze Hem geboeid hadden, leidden ze Hem weg en leverden Hem over aan Pilatus, de gouverneur. Toen Judas, die Hem had uitgeleverd, zag dat Jezus ter dood veroordeeld was, kreeg hij berouw. Hij bracht de dertig zilverstukken naar de hogepriesters

en oudsten terug en zei: 'Ik heb een zonde begaan door een onschuldige uit te leveren.' Maar zij zeiden: 'Wat gaat ons dat aan? Zie dat zelf maar op te lossen!' Toen smet hij de zilverstukken de tempel in, vluchtte weg en verhing zich. De hogepriesters verzamelden de zilverstukken en zeiden tegen elkaar: 'We mogen ze niet bij de tempelschat voegen, aangezien het bloedgeld is.' Ze besloten er de akker van de pottenbakker mee te kopen, die dan als begraafplaats voor vreemdelingen kon dienen. Daarom heet die akker tot op de dag van vandaag de Bloedakker. Zo ging in vervulling wat gezegd is door de profeet Jeremia: 'En ze verzamelden de dertig zilverstukken, het bedrag waarop Hij geschat was en dat ze hadden bepaald met de kinderen van Israël, en ze betaalden er de akker van de pottenbakker mee, zoals de Heer mij had opgedragen.'

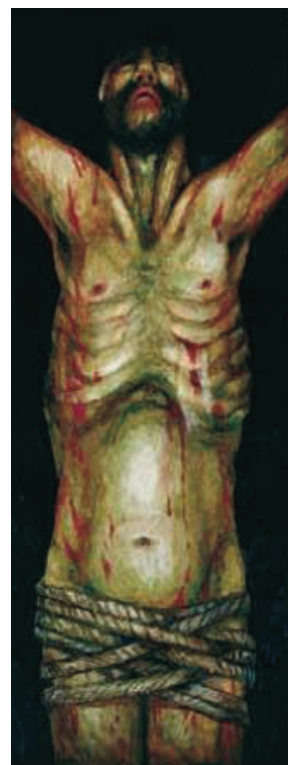
Toen Jezus voor de gouverneur stond, stelde deze Hem de vraag: 'Bent U de koning van de Joden?' Jezus zei: 'U zegt het.' Maar op de beschuldigingen die de hogepriesters en oudsten tegen Hem inbrachten, antwoordde Hij niet één keer. Daarop zei Pilatus tegen Hem: 'Hoort U niet wat deze getuigen allemaal tegen U inbrengen?' Hij gaf op geen enkele beschuldiging enig weerwoord, wat de gouverneur zeer verwonderde.

We zingen: Psalm 22

- 1 Mijn God, mijn God, waarom verlaat Gij mij
En blijft zo ver, terwijl ik tot u schrei
En redt mij niet, maar gaat aan mij voorbij?
Hoe blijft Gij zwijgen?
Mijn God, ik doe tot u mijn kreten stijgen
Bij dag, bij nacht. Tot u slechts kan ik vluchten
Maar krijg geen rust,
geen antwoord op mijn zuchten
In klacht op klacht

■ Schriftlezing: Mattheüs 27: 15-26

Nu had de gouverneur de gewoonte om op het pesachfeest één gevangene vrij te laten, en die door het volk te laten kiezen. Er zat toen een beruchte gevangene vast, die Jezus Barabbas genoemd werd. En dus vroeg Pilatus hun, toen ze daar waren samengestroomd: 'Wie wilt u dat ik vrijlaat, Jezus Barabbas of Jezus die de messias wordt genoemd?' Hij wist namelijk dat ze Hem uit afgunst hadden uitgeleverd. Terwijl hij op de rechterstoel zat, werd hem een boodschap van zijn vrouw gebracht: 'Laat je niet in met die

rechtvaardige! Om Hem heb ik namelijk vannacht in een droom veel moeten lijden.’ Ondertussen haalden de hogepriesters en de oudsten het volk over: ze moesten om Barabbas vragen, en Jezus laten doden. Weer nam de gouverneur het woord en hij vroeg opnieuw: ‘Wie van de twee wilt u dat ik vrijlaat?’ ‘Barabbas!’ riepen ze. Pilatus vroeg hun: ‘Wat moet ik dan doen met Jezus die de messias wordt genoemd?’ Allen antwoordden: ‘Aan het kruis met Hem!’ Hij vroeg: ‘Wat heeft Hij dan misdaan?’ Maar ze schreeuwden alleen maar harder: ‘Aan het kruis met Hem!’ Toen Pilatus inzag dat hij niets bereikte, maar dat er zelfs een opstand dreigde uit te breken, liet hij water brengen, waste ten overstaan van de menigte zijn handen en zei: ‘Ik ben onschuldig aan de dood van deze man. Zie het zelf maar op te lossen.’ En heel het volk antwoordde: ‘Laat zijn bloed ons maar worden aangerekend, en onze kinderen!’ Daarop liet Pilatus Barabbas vrij, maar Jezus leverde hij uit om gekruisigd te worden, nadat hij Hem eerst nog had laten geselen.

Wij zingen: *O liefde die verborgen zijt* Lied 561

1 O lief - de die ver-bor-gen zijt
in die - pe stil-ten eeu-wig-heid,
er-barm u o - ver ons be-staan,
het wordt ver - ra - den en ver-daan.

- 2 Hoe achtloos in ons midden wordt
Het kostbaar mensenbloed gestort
en in het onbarmhartig licht
het kruis des Heren opgericht
- 3 De minsten van de mensen zijn
Daar uitgestrekt in angst en pijn
Tot aan het eind der wereld lijdt
Christus in hun verlatenheid.

■ **Schriftlezing Mattheüs 27: 27-44**

De soldaten van de gouverneur namen Jezus mee naar het pretorium en verzamelden de hele cohort om Hem heen. Ze kleedden Hem uit en deden Hem een scharlakenrode mantel om, vlochten een kroon van doorntakken en zetten die op zijn hoofd. Ze gaven Hem een rietstok in zijn rechterhand en vielen voor Hem op de knieën. Spottend zeiden ze: ‘Gegroet, koning van de Joden,’ en ze spuwden op Hem, pakten Hem de rietstok weer af en sloegen Hem op het hoofd. Nadat ze Hem zo hadden bespot, trokken ze Hem de mantel uit, deden Hem zijn kleren weer aan en leidden Hem weg om Hem te kruisigen.

Bij het verlaten van het pretorium troffen ze een man uit Cyrene die Simon heette, en hem dwongen ze het kruis te dragen. Zo kwamen ze bij de plek die Golgota genoemd werd, wat ‘schedelplaats’ betekent. Ze gaven Jezus met gal vermengde wijn, maar toen Hij die geproefd had, weigerde Hij ervan te drinken. Nadat ze Hem gekruisigd hadden, verdeelden ze zijn kleren onder elkaar door erom te dobbelen, en ze bleven daar zitten om Hem te bewaken. Boven zijn hoofd bevestigden ze de aanklacht, die luidde: ‘Dit is Jezus, de koning van de Joden’. Daarna werden er naast Hem twee misdadigers gekruisigd, de een rechts van Hem, de ander links. De voorbijgangers keken hoofdschuddend toe en dreven de spot met Hem: ‘Jij was toch de man die de tempel kon afbreken en in drie dagen weer opbouwen? Als Je de Zoon van God bent, red jezelf dan en kom van dat kruis af!’ Ook de hogepriesters, de schriftgeleerden en de oudsten maakten zulke spottende opmerkingen: ‘Anderen heeft Hij gered, maar zichzelf redden kan Hij niet. Hij is toch koning van Israël? Laat Hij dan nu van het kruis afkomen, dan zullen we in Hem geloven. Hij heeft zijn vertrouwen in God gesteld, laat die Hem nu dan redden, als Hij Hem tenminste goedgezind is. Hij heeft immers gezegd: “Ik ben de Zoon van God.”’ Precies zo beschimpten Hem de misdadigers die samen met Hem gekruisigd waren.

We zingen: *Jezus om uw lijden groot*

Lied 558

- 1 Jezus om uw lijden groot, om uw leven en uw dood
Die volbrengen 't recht van God, Kyrië eleison

- 5 Here, om uw bloedig zweet, als g'alleen de wijnpers treedt
Om de kelk vol bitter leed, Kyrië eleison

- 6 Om het zwijgen, het geduld, waarmee Gij de wet vervult
Als men vruchtloos zoekt naar schuld, Kyrië eleison

7 Om het woord van godd'lijk recht dat Gij tot uw rechters zegt
Zelf hebt g'uw geding beslecht, Kyrië eleison

8 Om de doornen van uw kroon, om de geseling en de hoon
Roepen wij, o mensenzoon, Kyrië eleison

■ **Schriftlezing:** Mattheüs 27: 45-56

Rond het middaguur viel er duisternis over het hele land, die drie uur aanhield. Aan het einde daarvan, in het negende uur, riep Jezus met luide stem: 'Eli, Eli, lema sabachtani?' Dat betekent: 'Mijn God, mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?' Toen de omstanders dat hoorden, zeiden enkelen van hen: 'Hij roept om Elia!' Meteen kwam er uit hun midden iemand toegesneld die een spons pakte en in water met azijn doopte. Hij stak de spons op een stok en probeerde Hem te laten drinken. De anderen zeiden: 'Laten we nu maar eens zien of Elia Hem komt redden.' Jezus riep opnieuw, luidkeels, en gaf de geest.

De Paaskaars wordt gedooft

Op dat moment scheurde in de tempel het voorhangsel van boven tot onder in tweeën, en de aarde beefde en de rotsen spleten. De graven werden geopend en de lichamen van veel gestorven heiligen werden tot leven gewekt; na Jezus' opstanding kwamen ze uit de graven, gingen de heilige stad binnen en verschenen aan een groot aantal mensen.

Toen de centurio en degenen die met hem Jezus bewaakten de aardbeving voelden en merkten wat er gebeurde, werden ze door een hevige angst overvallen en zeiden: 'Hij was werkelijk Gods Zoon.'

Vele vrouwen, die Jezus vanuit Galilea gevolgd waren om Hem te dienen, stonden van een afstand toe te kijken. Onder hen bevonden zich Maria van Magdala, Maria, de moeder van Jakobus en Josef, en de moeder van de zonen van Zebedeüs.

Stilte

We zingen: Psalm 22

- 13 Eet dan, die zit in 's werelds overvloed
of daal in 't stof wanneer gij sterven moet.
Bij dood of leven, voor- of tegenspoed
zult gij toch allen voor Gods gerechtigheid ter aarde vallen!
Ook het geslacht, dat nog niet is geboren
zal eenmaal van de Heer getuigen horen,
dat Hij 't volbracht!

Overweging

We luisteren naar lied 636, vandaag ligt de nadruk op vers 3

- 3 Liefde is licht, uit Hem geboren
die zelf de bron van liefde is;
Hij heeft zijn kind aan ons verloren,
Pasen schrijft zijn geschiedenis.
Laat dan uw ziel in zonlicht dopen;
weg boze dromen - wees gerust!
Boven mij gaat de hemel open:
Gods liefde die ons wakker kust.

Gebeden

■ **Schriftlezing: Mattheüs 27: 57-61**

Toen de avond gevallen was, arriveerde er een rijke man die uit Arimatea afkomstig was. Hij heette Josef en was ook een leerling van Jezus geworden. Hij meldde zich bij Pilatus en vroeg hem om het lichaam van Jezus. Hierop gaf Pilatus bevel het aan hem af te staan. Josef nam het lichaam mee, wikkelde het in zuiver linnen en legde het in het nieuwe rotsgraf dat hij voor zichzelf had laten uithouwen. Daarna rolde hij een grote steen voor de ingang van het graf en vertrok. Maria van Magdala en de andere Maria gingen tegenover het graf zitten en bleven daar achter.

In stilte verlaten we de kerk

Paaswake

Gods liefde wordt vervuld

Op de begraafplaats steken we het Paasvuur aan

We zingen daarbij: *Christus ons licht*

Lied 1005

- 1 Zoekend naar licht, hier in het duister
Zoeken wij u, waarheid en kracht
Maak ons uw volk, heilig, vol luister
Schijn in de donk're nacht

Refr: Christus ons licht, schijn door ons heen schijn door het duister
Christus ons licht, schijn ook vandaag, hier in uw huis

- 2 Zoekend naar rust zijn wij vol zorgen
Zoekend naar hoop, troost in uw woord
Spreek door ons heen, tot de verdrukten
Zo wordt uw stem gehoord,

Refr: Christus ons licht...

- 3 Zoekend naar troost zijn velen dakloos
Zoekend naar warmte zijn velen koud
Maak ons een huis van levende stenen
Schuilplaats door u gebouwd

Refr: Christus ons licht...

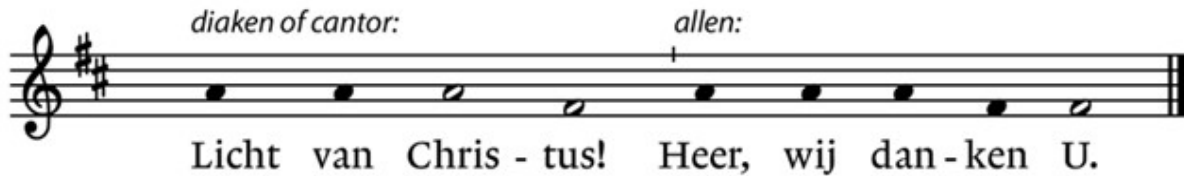
- 4 Met zoveel gaven aan ons gegeven
voor zoveel leed, zoveel gemis
Maak ons uw dienaars, leer ons te delen
Totdat uw rijk hier is.

Refr: Christus ons licht...

Binnendragen van het licht

Wij zingen staande: *Licht van Christus* (3x)

lied 593

The image shows a musical staff with a treble clef and a key signature of two sharps (F# and C#). The melody consists of a series of notes: a quarter note on G4, a quarter note on A4, a quarter note on B4, a quarter note on C5, a quarter note on B4, a quarter note on A4, a quarter note on G4, and a quarter note on F#4. Above the staff, the text 'diaken of cantor:' is written above the first four notes, and 'allen:' is written above the last four notes. Below the staff, the lyrics 'Licht van Chris - tus! Heer, wij dan - ken U.' are written.

We zingen: *Licht dat ons aanstoot in de morgen*

- 1 Licht dat ons aanstoot in de morgen,
voortijdig licht waarin wij staan
Koud, één voor één en ongeborgen,
licht overdek mij, vuur mij aan
Dat ik niet uitval, dat wij allen,
zo zwaar en droevig als wij zijn
niet uit elkaars genade vallen
en doelloos en onvindbaar zijn.
- 2 Licht van mijn stad de stedehouder,
aanhoudend licht dat overwint
Vaderlijk licht, steevaste schouder,
draag mij, ik ben jouw kijkend kind
Licht, kind in mij, kijk uit mijn ogen,
of ergens al een wereld daagt
Waar mensen waardig leven mogen,
en elk haar naam in vrede draagt.
- 3 Alles zal zwichten en verwaaien
wat op het licht niet is geijkt
Taal zal alleen verwoesting zaaien
en van ons doen geen daad beklijft
Veelstemmig licht om aan te horen,
zolang ons hart nog slagen geeft
Liefste der mensen, eerstgeboren,
licht laatste woord van God die leeft

Bemoediging en groet

voorganger: De Levende God zij met u
allen: *ook met u zij de levende God*
voorganger: Onze hulp is de naam van de Levende God
allen: *die hemel en aarde gemaakt heeft*
voorganger: Die trouw blijft tot in eeuwigheid
allen: *en die niet loslaat het werk van zijn handen*
voorganger: Genade en vrede van God die ons liefheeft en van Jezus Christus onze Heer
allen: *Amen*

Waarom is deze avond anders dan andere avonden?

Gebed

- **Lezing uit:** Genesis 1: 1-19 *Schepping*
In het begin schiep God de hemel en de aarde. De aarde was woest en doods, duisternis lag over de oervloed, en over het water zweefde Gods geest. Het werd avond en het werd morgen. De eerste dag.
God zei: ‘Laat er midden in het water een gewelf komen dat de watermassa’s van elkaar scheidt.’ God maakte het gewelf en scheidde het water onder het gewelf van het water erboven. Zo gebeurde het. Hij noemde het gewelf hemel. Het werd avond en het werd morgen. De tweede dag.
God zei: ‘Laat het water onder de hemel naar één plaats stromen, zodat er droog land verschijnt.’ En zo gebeurde het. Het droge noemde Hij aarde, het samengestroomde water noemde Hij zee. En God zag dat het goed was.
God zei: ‘Laat overal op aarde jong groen ontkiemen: zaadvormende planten en alle soorten bomen die vruchten dragen met zaad erin.’ En zo gebeurde het. De aarde bracht jong groen voort: alle soorten zaadvormende planten en alle soorten bomen die vruchten droegen met zaad erin. En God zag dat het goed was. Het werd avond en het werd morgen. De derde dag.
God zei: ‘Laten er lichten aan het hemelgewelf komen om de dag te scheiden van de nacht. Ze moeten dienen als tekens die de feesten aangeven en de dagen en de jaren, en als lampen aan het hemelgewelf, om licht te geven op de aarde.’ En zo gebeurde het. God maakte de twee grote lichten, het grootste om over de dag te heersen, het kleinere om over de nacht te heersen, en ook de sterren. Hij plaatste ze aan het hemelgewelf om licht te geven op de aarde, om te heersen over de dag en de nacht en om het licht te scheiden van de duisternis. En God zag dat het goed was. Het werd avond en het werd morgen. De vierde dag.

1 Stil ligt de tuin rond - om het wit-te graf
waar zich de Heer voor ons ver-lo-ren gaf.
Vrou-wen en vrien-den gaan rou-wend in het zwart.
Zwaar als een steen weegt droef-heid op hun hart.
Hoop is ver-vlo-gen en vriend-schap weg-ge-vlucht.
Al - les wat leeft, ja heel de schep-ping zucht.

- 2 Drie dagen is zijn stem niet meer gehoord
Ademloos wacht de wereld op het woord
Waar is de God die hemel en aarde schiep?
Waar is zijn Zoon die ons bij name riep?
Waarom verlaat Hij nu wat Zijn hand begon?
Duisternis overmant het licht der zon

■ **Lezing uit:** Genesis 8: *Water* - Noach

Na verloop van veertig dagen deed Noach het venster dat hij in de ark had aangebracht open en liet een raaf los. Deze bleef heen en weer vliegen totdat de aarde droog was. Vervolgens liet hij een duif los om te zien of het water op het land verder gedaald was. Maar de duif kon nergens een plekje vinden waar ze kon neerstrijken om te rusten en kwam bij hem terug in de ark, want overal

op de aarde was nog water. Hij stak zijn hand uit, pakte haar en nam haar weer bij zich in de ark. Hij wachtte nog zeven dagen en liet de duif toen opnieuw los. Tegen de avond kwam ze bij hem terug -met een jong olijfbled in haar snavel. Toen wist Noach dat het water op de aarde verder gedaald was. Weer wachtte hij zeven dagen en daarna liet hij de duif nogmaals los. Ze kwam niet meer bij hem terug. In het zeshonderdeerste jaar, op de eerste dag van de eerste maand, was het water van de aarde verdwenen. Noach maakte het dak van de ark open en keek rond - de aarde was drooggefallen. Op de zevenentwintigste dag van de tweede maand was de aarde droog.

We zingen: *De vloed van vóór de tijd*

Lied 603

- 1 De vloed van voor de tijd, van voor gij hebt gesproken
De nacht van voor het licht, de dood van voor uw naam
- 2 En na de vloed komt Gij, Uw boog staat in de wolken
Uw uitgestrekte arm uw hand die ons bevrijdt.
- 3 En ooit zal hoog en droog op gouden fundamenten
Uw stad voor eeuwig staan. En dood zal niet meer zijn.

Water - *De afdaling van Jochebed* (uit Spiegelfamilie van Kees van der Zwaard)

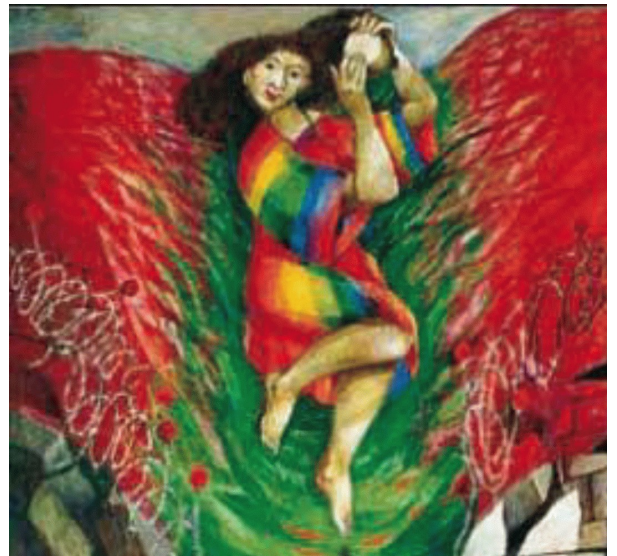
Ik ben de enige niet. Lang niet.
Het is ook een goed idee. Van die wiegeboot.
Er zijn zoveel jongetjes. En allemaal moeten ze in de Nijl worden gesmeten.
Alle Joodse jongetjes. Al onze jochies. Al die kleine mannekes.
In de Nijl. En waarom? Omdat de Farao het zegt. Bevel is bevel.

De Farao is bang. Voor jongens die mannen worden. Voor mannen die opstaan. Zijn angst wordt ons bevel. Maar dat is geen bevel.
Dat is gekkenwerk. Werk van een gek.
We worden gek. En slim. Slim van gekte.
Die idioot van een Farao zegt er niet bij HOE onze jongens in de Nijl moeten worden gegooid.
Dus maken we wiegebootjes. Van wrakhout, strohalmen.
Alles wat blijft drijven.

Zo loop ik het water in. Aarzelend als een ooievaar.
Breekbaar als riet. Op hoop van zegen.

Met de schatkist van mijn leven dicht tegen me aan.
Zwanger van angst. Mijn rok bolt op. Een luchtbel in een doodsrivier.
Ik bid: Luchtbel, draag mijn kind. Omring hem als adem.
Ik kan niet meer staan. Het kistje drijft voor me uit.
Van me af. Tussen het riet.
Ik wil meezwemmen. Maar ik kan niet zwemmen.
Ik kan alleen verdrinken.
Ik ben al verdronken. In mijn rivier van tranen.
Ik huil de waterstand omhoog.
Houd stand. Blijf drijven. blijf leven.
Zo klein. Zo los. Zo ver.

Ik moet eruit. Ik wil niet kijken.
Als ik me nu omdraai, loop ik terug,
zo het water weer in.
Dan sterven we samen.
Niet kijken. Alleen hopen.
Alleen bidden. Alleen wachten.
Alleen. Alleen.
Ik wil nooit meer opdrogen.
Toch doe ik het. Ik draai me om.
Nog kleiner. Nog lossier. Nog verder.

God, als je bestaat... word een gans, word een nest.

We zingen: *Mijn ziel maakt groot de Heer*

Lied 157a

- 1 Mijn ziel maakt groot de Heer
Mijn geest verheugt zich zeer
Want Hij heeft mij, geringe
Die Hem als dienstmaagd dien
Goedgunstig aangezien
en deed mij grote dingen.
- 2 Zijn arm verstoet met kracht
De groten uit hun macht
De vorsten van hun tronen
Maar Hij maakt kleinen groot
en zal met overvloed
de hongerigen lonen.

■ De profeten - Jesaja 65

Zie, Ik schep een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.

Wat er vroeger was raakt in vergetelheid,
het komt niemand ooit nog voor de geest.

Verheug je voor altijd en jubel om wat Ik schep.

Ik herschep Jeruzalem in een jubelende stad, en schenk haar bevolking vreugde. Dan zal Ik over Jeruzalem jubelen, en me verheugen over mijn volk. Geen geween of geweeklaag wordt daar nog gehoord.

Geen zuigeling zal daar meer zijn die slechts enkele dagen leeft, geen grijsaard die zijn jaren niet voltooit; want een kind zal pas sterven als honderdjarige, en wie geen honderd wordt, geldt als vervloekt.

Zij zullen huizen bouwen en er zelf in wonen, wijngaarden planten en zelf van de opbrengst eten; in wat zij bouwen zal geen ander wonen, van wat zij planten zal geen ander eten.

Want de jaren van mijn volk zullen zijn als de jaren van een boom; mijn uitverkorenen zullen zelf genieten van het werk van hun handen.

Zij zullen zich niet tevergeefs afmatten en geen kinderen baren voor een verschrikkelijk lot.

Zij zullen, met heel hun nageslacht, een volk zijn dat door de HEER is gezegend.

Ik zal hun antwoorden nog voor ze Mij roepen, Ik zal hen verhoren terwijl ze nog spreken.

Wolf en lam zullen samen weiden, een leeuw eet stro, net als een rund, en een slang zal zich voeden met stof.

Iemand doet kwaad, niemand sticht onheil op heel mijn heilige berg -zegt de HEER.

We luisteren naar lied 636: *Liefde is licht, opnieuw geboren*

3 Liefde is licht, uit Hem geboren
die zelf de bron van liefde is;
Hij heeft zijn kind aan ons verloren,
Pasen schrijft zijn geschiedenis.
Laat dan uw ziel in zonlicht dopen;
weg boze dromen - wees gerust!
Boven mij gaat de hemel open:
Gods liefde die ons wakker kust.

Gebeden: dankgebed, voorbeden, stil gebed, Onze Vader

■ **Liefde** - Romeinen 8: 31-39

Wat moeten wij hier verder over zeggen? Als God voor ons is, wie kan dan tegen ons zijn? Zal Hij, die zijn eigen Zoon niet heeft gespaard, maar Hem omwille van ons allen heeft prijsgegeven, ons dan met Hem ook niet alles schenken? Wie zal Gods uitverkorenen aanklagen? God zelf spreekt hen vrij. Wie zal hen veroordelen? Christus Jezus, die gestorven is, meer nog, die is opgewekt, zit aan de rechterhand van God en pleit voor ons. Wat zal ons scheiden van de liefde van Christus? Tegenspoed, ellende of vervolging, honger of armoede, gevaar of het zwaard? Er staat geschreven: 'Om U worden wij dag na dag gedood en afgevoerd als schapen voor de slacht.' Maar wij zegevieren in dit alles glansrijk dankzij Hem die ons zijn liefde heeft bewezen. Ik ben ervan overtuigd dat dood noch leven, engelen noch machten noch krachten, heden noch toekomst, hoogte noch diepte, of wat er ook maar in de schepping is, ons zal kunnen scheiden van de liefde van God, die Hij ons bewezen heeft in Christus Jezus, onze Heer.

Overweging: *De liefde van God wordt vervuld*

We zingen: *Hij die gesproken heeft een woord dat gaat*

Lied 362

- 1 Hij die gesproken heeft een woord dat gaat
een tocht door de woestijn, een weg ten leven
een spoor van licht dat als een handschrift staat
tegen de zwartste hemel aan geschreven
Hij scheidt ons hier een nieuwe dageraad
Hij roept ons aan: Ik zal jou niet begeven.
- 2 Hij die ons in zijn dienstwerk heeft gewild
die het gewaagd heeft onze hand te vragen
die ons uit angst en doem heeft weggetild
en ons tot hier op handen heeft gedragen
Hij die verlangen wekt, verlangen stilt
vrees niet: Hij gaat met ons een weg van dagen.

■ **Het paasevangelie:** Mattheüs 28: 1-10

Na de sabbat, bij het ochtendgloren van de eerste dag van de week, kwam Maria van Magdala met de andere Maria naar het graf kijken. Plotseling begon de aarde hevig te beven, want een engel van de Heer daalde af uit de

hemel, liep naar het graf, rolde de steen weg en ging erop zitten. Hij lichtte als een bliksem en zijn kleding was wit als sneeuw. De bewakers beefden van angst en vielen als dood neer. De engel richtte zich tot de vrouwen en zei: ‘Wees niet bang, ik weet dat jullie Jezus, de gekruisigde, zoeken. Hij is niet hier, Hij is immers uit de dood opgewekt, zoals Hij gezegd heeft. Kijk, dit is de plaats waar Hij gelegen heeft. En ga nu snel naar zijn leerlingen en zeg hun: “Hij is opgewekt uit de dood, en dit moeten jullie weten: Hij gaat jullie voor naar Galilea, daar zul je Hem zien.” Onthoud dat ik jullie dit gezegd heb.’

Ontzet en opgetogen verlieten ze het graf; ze haastten zich om het aan zijn leerlingen te vertellen. Op dat moment kwam Jezus hun tegemoet en groette hen. Ze liepen op Hem toe, grepen zijn voeten vast en aanbaden Hem. Daarop zei Jezus: ‘Wees niet bang. Ga mijn broeders vertellen dat ze naar Galilea moeten gaan, daar zullen ze Mij zien.’

Voorganger: De Heer is waarlijk opgestaan

Allen: *Halleluja!*

We vormen een kring en geven het licht door

We zingen staande als slotlied: *Licht, ontloken aan het donker* Lied 600

- 1 Licht, ontloken aan het donker,
licht, gebroken uit de steen
licht, waarachtig levensteken
werp uw waarheid om ons heen
- 2 Licht, geschapen, uitgesproken,
licht, dat straalt van Gods gelaat
licht uit licht, uit God geboren
groet ons als de dageraad
- 3 Licht, aan liefde aangestoken
licht, dat door het donker brandt
licht, jij lieve lentebode
zet de nacht in vuur en vlam.
- 4 Licht verschenen uit de hoge
licht, gedompeld in de dood,
licht, onstuitbaar niet te doven,
zegen ons met morgenrood!

- 5 Licht, straal hier in onze ogen,
licht, breek uit in duizendvoud,
licht, kom ons met stralen tooien,
ga ons voor van hand tot hand!

Zegen beantwoord met het gezongen: Amen

We gaan met het licht zingend de kerk uit:

Heel het duister is vol van luister door uw licht
De nacht is als de dag, net zo helder

U bent welkom in Het Venster voor wijn of fris en paasbrood

Dit hongerdoek is gemaakt door de Duitse priester/schilder Sieger Köder. De traditie van hongerdoeken is afkomstig uit de RK kerk, waar jaarlijks in de veertigdagentijd het altaar werd afgeschermd als teken van inkeer. In Zuid-Amerika zijn kunstenaars die doeken gaan beschilderen met beelden uit hun eigen leven, die rechtstreeks verwijzen naar Jezus. Zo ook dit doek. Niet afkomstig uit Zuid-Amerika, ook niet uit Afrika, waar die traditie naar toe is overgewaaid. Maar uit ons eigen Europa. Want ook hier zijn mensen die geloven in recht voor ieder menskind. Die zien hoe Jezus ook vandaag nog leeft temidden van wie vernederd zijn en hoe zij bevrijd worden door de woorden uit die aloude Bijbel. In het hongerdoek van Sieger Köder zien we Mirjam die danst bij de bevrijding uit Egypte, nadat de Rietzee is bedwongen voor het bevrijde volk, en tegelijk de Egyptenaren heeft verzwolgen. We zien ook de ark van Noach linksonder. Rechtsboven zien we de Maaltijd van de Heer, met mensen uit alle windstreken. De handen die het brood delen zijn de gewonde handen van Christus en de beker laat zijn gelaat zien. Daaronder zien we hoe mensen elkaar kunnen helpen, geïnspireerd door de lijdende Christus, die je als je goed kijkt, ziet weerspiegeld in het water. In het midden zien we de Gekruisigde.

Wilt u meer hierover weten, kijk dan dit filmpje eens:

www.youtube.com/watch?v=VYE5PuzdGFA